

CPS

Onderwijsontwikkeling en advies

Van kwaliteit in beeld naar kwaliteit in het klaslokaal.

3 November 2015

Linda Odenthal

CPS Blijvend resultaat

We adviseren, trainen, organiseren conferenties,
publiceren en doen onderzoek.

Zo stimuleren we scholen om hun ambities te realiseren.
Met blijvend resultaat.

Kwaliteitszorg de klas in

Kwaliteitszorg in beweging

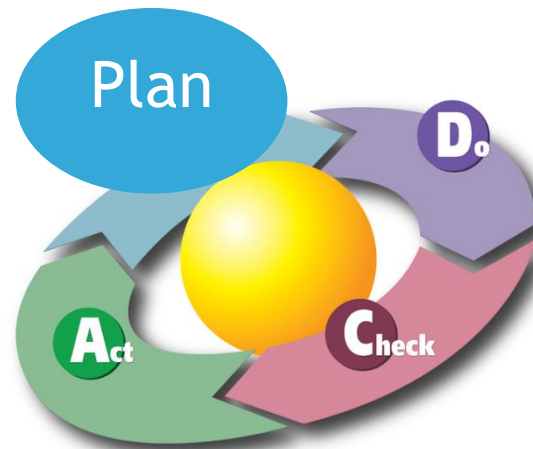
INK-model

Procedures

ISO 9003

Bergen papier

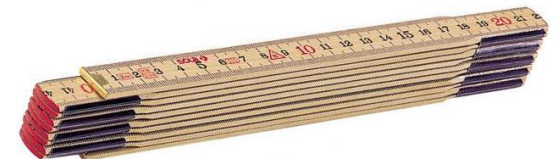
Kwaliteitszorgsysteem

- Een samenhangend geheel van organisatorische structuur, verantwoordelijkheden, procedures, processen en voorzieningen volgens welke de uitvoering van de continue en systematische zorg voor de kwaliteit van het onderwijs functioneert.

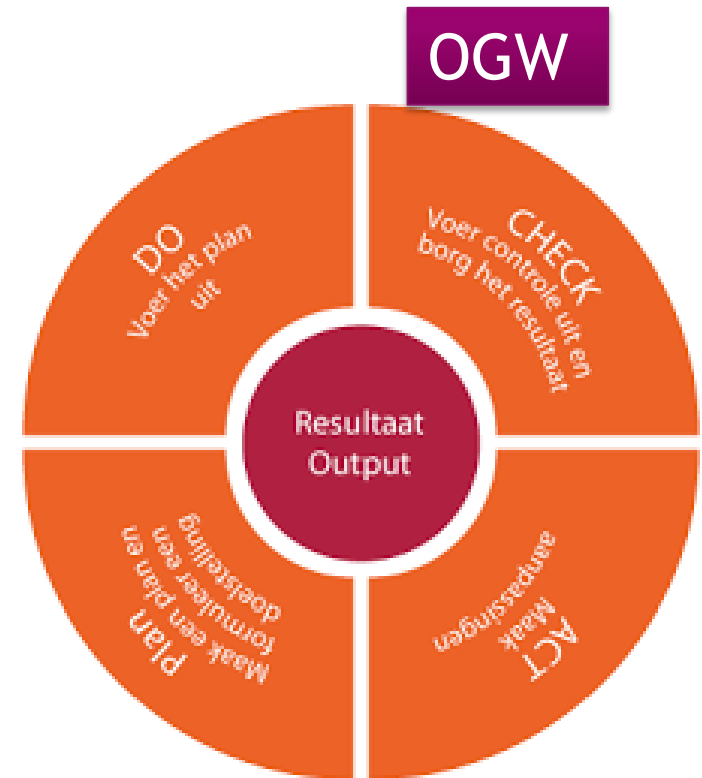
Wildgroei aan instrumenten.

- In 2003 nog meer dan zestig verschillende instrumenten verkrijgbaar, waarvan er zo'n veertig ontwikkeld waren voor het (speciaal) basisonderwijs en twintig voor het (speciaal) voortgezet onderwijs.

Kwaliteitszorg in beweging

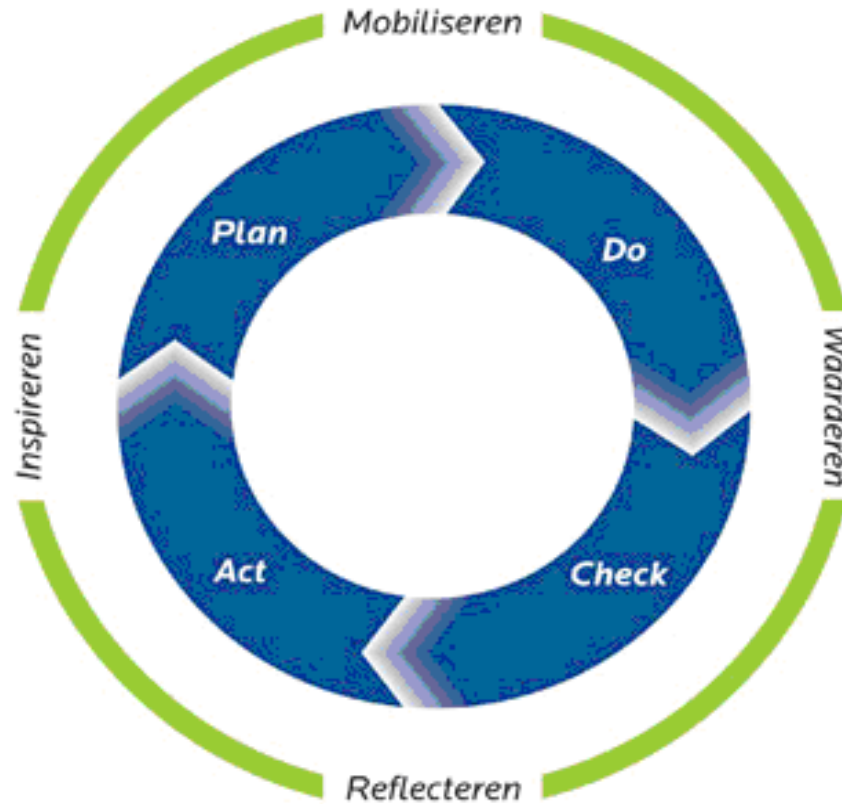
Economisch paradigma

goed lesgeven

- Is emotioneel veel eisend, maar technisch eenvoudig.
- Is iets waarvoor je in korte tijd opgeleid kan worden.
- Is gebaseerd op harde cijfers over wat werkt en waar je focus moet liggen.
- Komt neer op enthousiasme, hard werken en meetbare resultaten.

PDCA is niet genoeg (INK, 2008)

Professioneel paradigma

goed onderwijs

- technisch ingewikkeld en vraagt vakmanschap.
- vraagt om een gedegen opleiding en training.
- groeit in kwaliteit door continue te ontwikkelen.
- vraagt om wijsheid in de beoordeling (en toetsing) vanuit onderzoek en ervaring.
- is een gemeenschappelijk resultaat en verantwoordelijkheid is.

De lerende organisatie en de professional

The reflective practitioner (Schön, 1987)

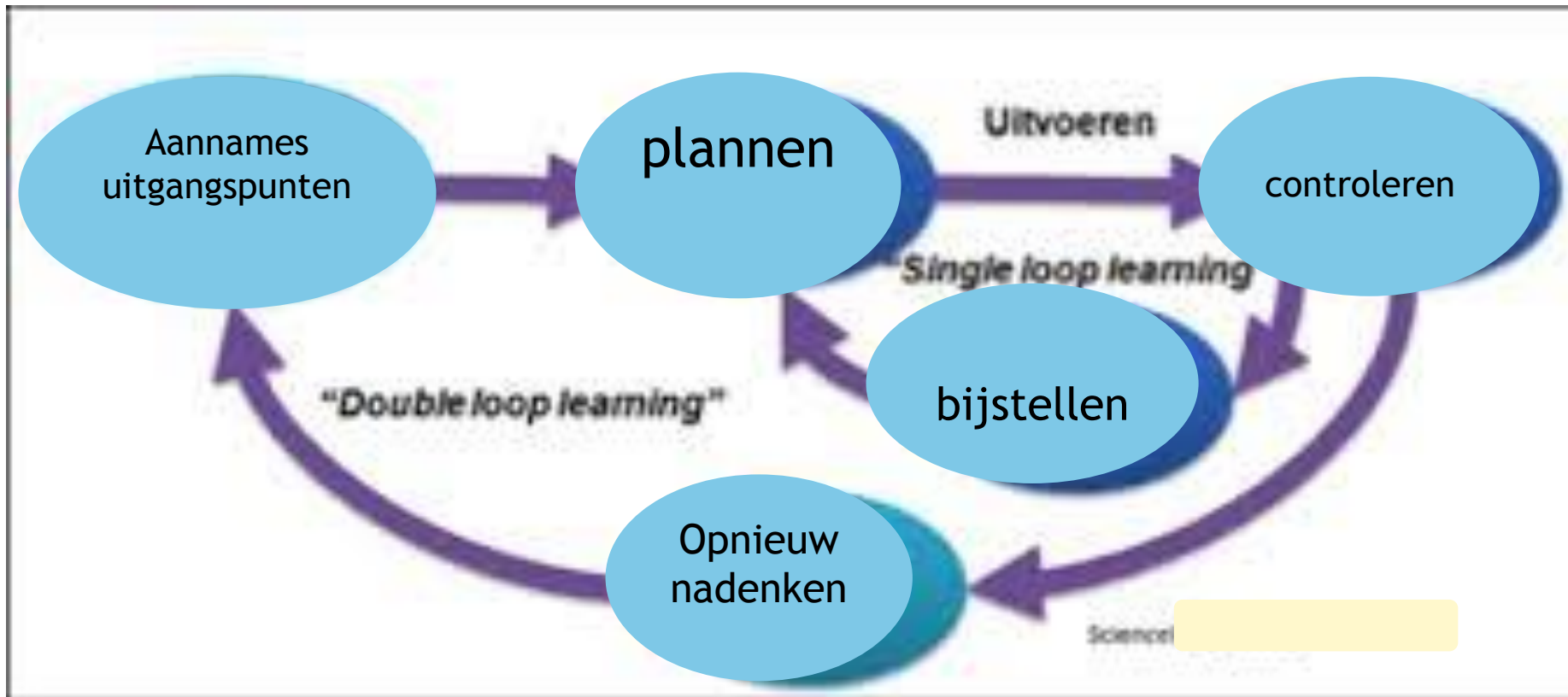
Lerende organisatie

- Argyris & Schön (1993)
- Senge (1994)
- Nancy Dixon (1994)

School aan Zet, ontwikkelmodel, laat personeelsleden prestaties minimaal één keer per jaar met leidinggevende bespreken.

Single en Double loop leren (Argyris)

Bespreek met elkaar

- Waar en hoe single en double loop leren in het kader van kwaliteit in school vorm krijgt.

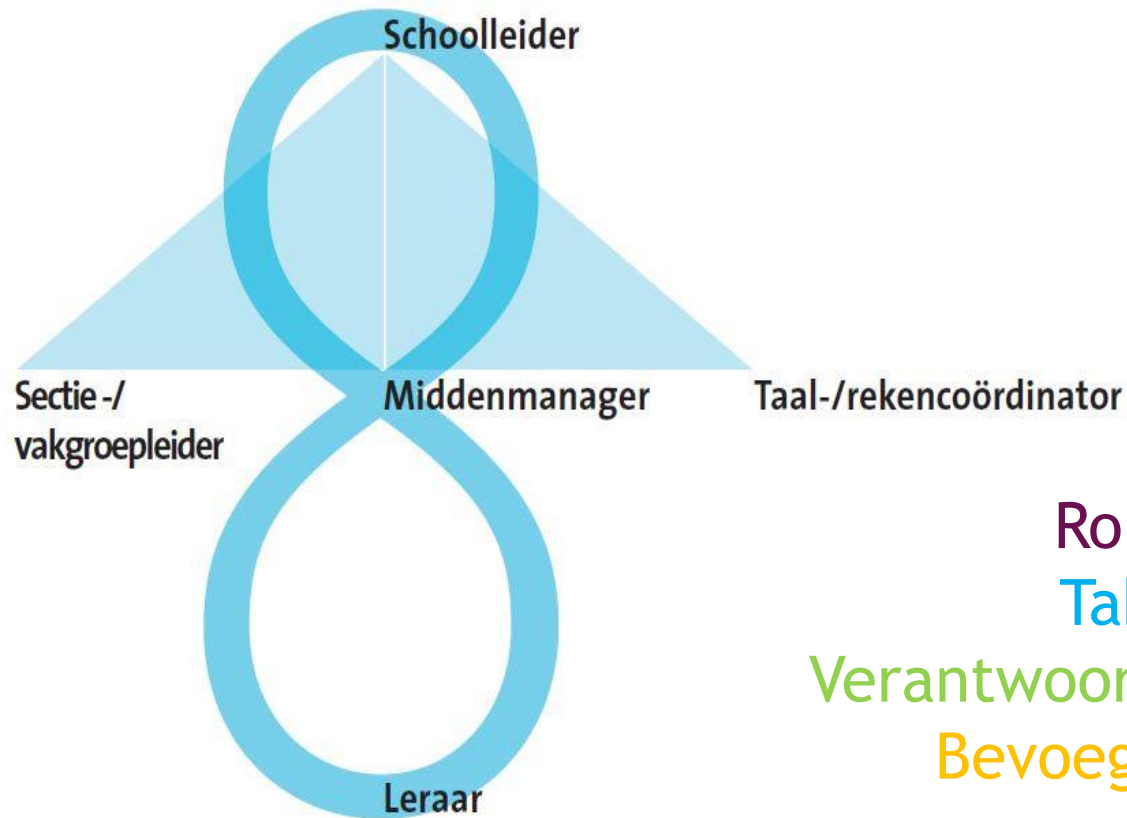

Wat is jouw speelveld?

Jouw speelveld

Rollen
Taken
Verantwoordelijkheden
Bevoegdheden

Welke rollen vervul jij vanuit jouw positie?

Strategisch niveau: Directie → 'Adviseur'

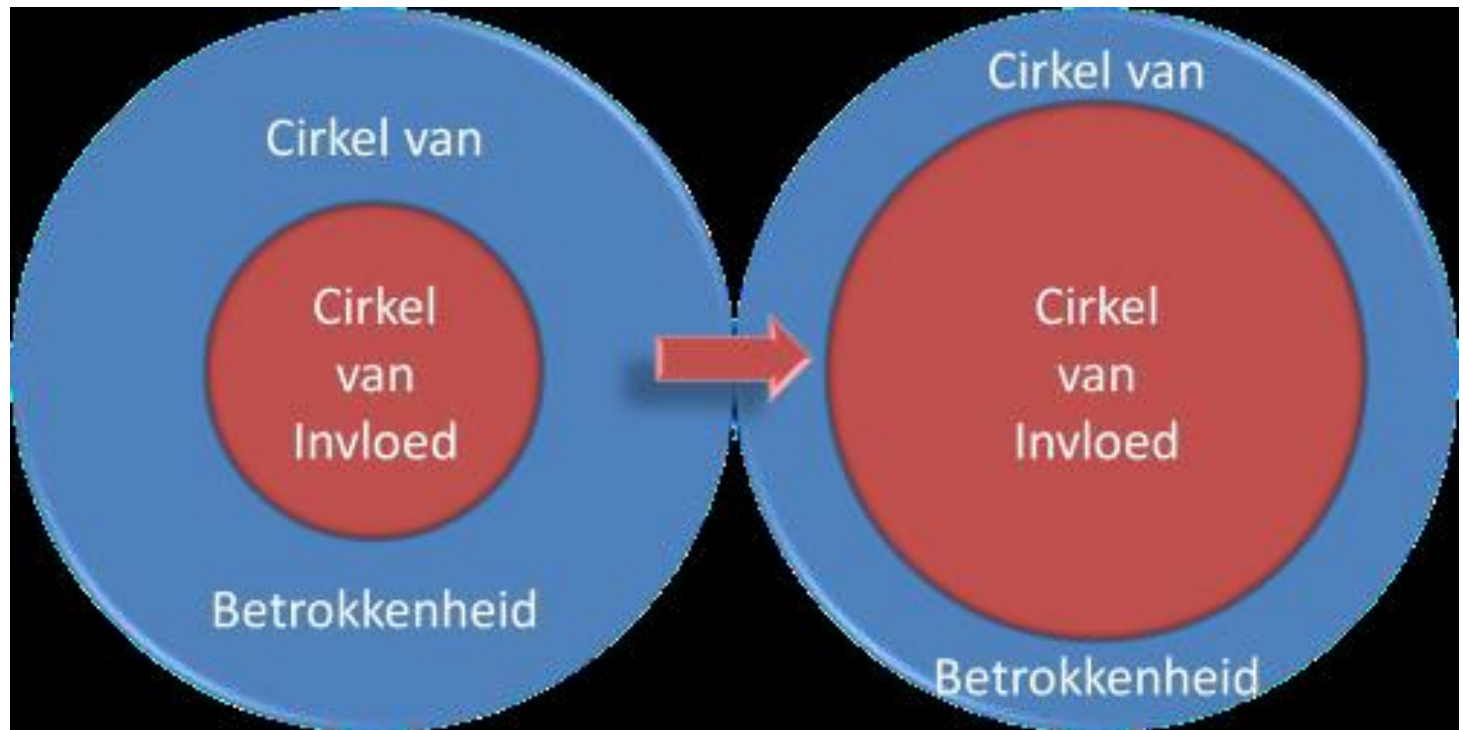
Tactisch niveau: Teamleiders → 'Coördinator'

Operationeel niveau: Docent → 'Critical friend'

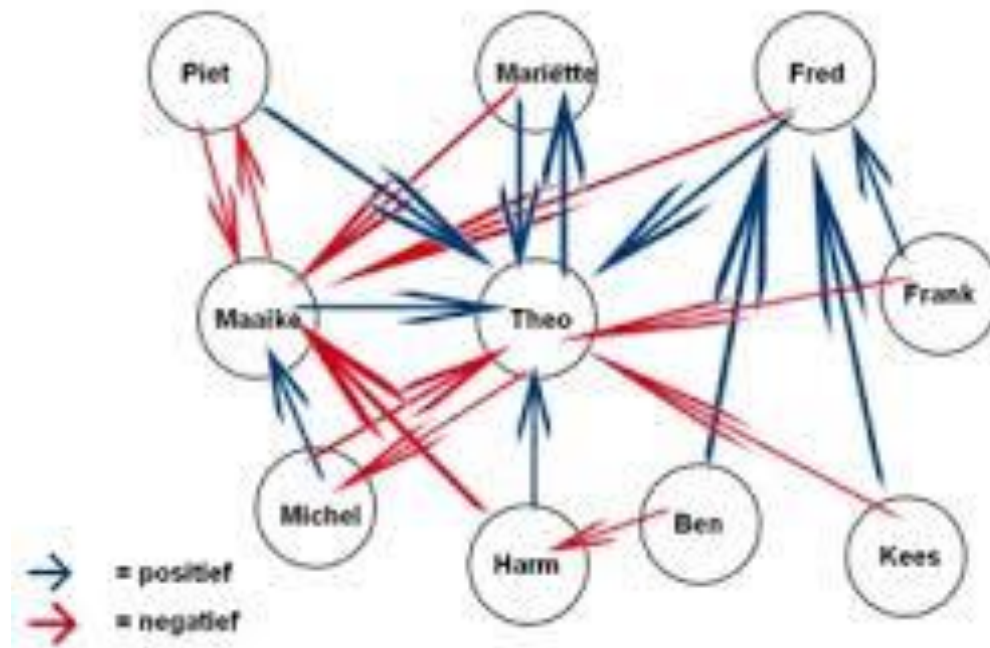
Leidinggeven kwaliteitsbeleid

- Schoolleiding: eindverantwoordelijk
- Afdelingsleiders/teamleiders: mede verantwoordelijk
- Coördinator kwaliteitszorg: coördinerend en uitvoerend

Ties with potentials (Nienke Molenaar, 2010)

Opdracht: Maak rich picture van jouw speelveld

- Via welke lijnen naar welke personen vervul je welke rol?
- Wat is de kwaliteit van die lijnen?
- Welke mogelijkheden zie je om via deze lijnen kwaliteitszorg in de klas tot leven te brengen?
- Welke extra lijnen heb je nodig?

Professioneel kapitaal (Hargreaves & Fullan, 2012)

Kapitaal = Vermogen, of betrekking hebbend op vermogen, dat op de lange termijn rendement oplevert.

- *Menselijk kapitaal*
- *Sociaal kapitaal*
- *Besluitvormingskapitaal*

Professioneel kapitaal (Hargreaves & Fullan, 2012)

Menselijk kapitaal:

- het hebben en ontwikkelen van de vereiste kennis en vaardigheden.
- Door doelbewust samenwerken- leraren in staat stellen van elkaar te leren - en het opbouwen van een cultuur en een netwerk waarin leraren met elkaar in gesprek kunnen gaan, van elkaar leren, elkaar vertrouwen en met elkaar samenwerken.

Sociaal kapitaal

Kapitaal moet circuleren en gedeeld worden. Groepen, teams en gemeenschappen zijn veel beter in het ontwikkelen van menselijk kapitaal dan de afzonderlijke leden.

Sociaal kapitaal

- *Sociaal kapitaal:*
 - Kwantiteit en kwaliteit van de interacties en sociale relaties.
 - Verwachtingen
 - Vertrouwen
 - Gedeelde normen en waarden (en je daaraan houden)

Besluitvormingskapitaal

- De bekwaamheid om verstandige beslissingen te nemen.
- Weten hoe je een zaak moet onderzoeken.
- Door middel van reflectie - uit toevallige en georganiseerde ervaringen in de praktijk - kapitaal opbouwen dat je in staat stelt verstandige beslissingen te nemen.

- Welke mogelijkheden, middelen zie jij om reflectieve kwaliteitszorg in de school te vergroten;
- Denk daarbij aan:
 - menselijk kapitaal
 - sociaal kapitaal
 - besluitvormingskapitaal

Extra informatie

Kwaliteitszorg tot leven brengen

- Creëer een gezamenlijk referentiekader creëren (wat is kwaliteit?) en zorgen dat iedereen dezelfde doelen voor ogen heeft.
- Geef alle betrokkenen inzicht in de stand van zaken.
- Formuleer een gezamenlijke ambitie, waar staan wij voor? En hoe sluit dit aan bij jouw persoonlijke ambities?
- Maak medewerkers bewust van de rol die zij spelen bij het realiseren van de ambitie van de school.
- Schep mogelijkheden om met elkaar de dialoog over kwaliteit aan te gaan.
- Leg een duidelijk verband tussen kwaliteit en veranderingen die in de school plaatsvinden of die gaan plaatsvinden.
- Stel regelmatig vast of iedereen nog op koers ligt. Dat wil zeggen feedback organiseren en evalueren.
- Voorkom anonimiteit. Iedereen moet kunnen worden aangesproken op de eigen verantwoordelijkheid.

CPS

Onderwijsontwikkeling en advies

l.odenthal@cps.nl
www.cps.nl

CPS Onderwijsontwikkeling en advies

Plotterweg 30
3821 BB Amersfoort
Postbus 1592
3800 BN Amersfoort

T [033] 453 43 43
F [033] 453 43 53
E cps@cps.nl
www.cps.nl